

ΠΡΟΣ

Τον κ. Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου Ραφήνας - Πικερμίου

Για κοινοποίηση προς τα μέλη του σώματος

ΚΟΙΝΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣ

Γραφείο Δημάρχου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΗΜΟΣ ΡΑΦΗΝΑΣ - ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

2019 - 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. Εισαγωγή.....σελ.5

B.

i) Νομοθετικό Πλαίσιο.....σελ.7

ii) Συστάσεις και ψηφίσματα του Συμβουλίου της Ευρώπηςσελ.11

Γ. Κύρια Έκθεση – Στατιστικάσελ.13

Δ. Πρόταση - Επίλογος.....σελ.17

Ε. Παράρτημασελ. 18

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 179 του ν. 3852/2010, βασική υποχρέωση του Συμπαραστάτη συνιστά η σύνταξη και δημοσίευση ετήσιων εκθέσεων. Η ανωτέρω πρακτική αποτελεί κοινό τόπο των θεσμών ενδιάμεσου ελέγχου της κακοδιοίκησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εξυπηρετώντας την ανάγκη δημοσιότητας και επικοινωνίας της δράσης των συμπαραστατών - διαμεσολαβητών, καθώς και την ανάγκη επίτευξης διαφάνειας στη δράση τους.

Ο συμπαραστάτης σε ορισμένες περιπτώσεις δύναται να έχει προσκαίρως πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα των πολιτών κατά την εξέταση καταγγελιών υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. 28/2015 (Α` 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία και ουχί να παραδίδει έγγραφα στον καταγγελλόμενο ο ίδιος, προκειμένου να διενεργήσει τον έλεγχο του εμπειριστατωμένα, ώστε να λειτουργήσει ως «γέφυρα» μεταξύ πολίτη – υπηρεσιών του δήμου κι εάν είναι δυνατόν, να επιλύσει το τεθέν ζήτημα – καταγγελία. Είναι όμως σαφές ότι διασφαλίζεται πλήρως ο σεβασμός στα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, σεβόμενος τον Κανονισμό 2016/679 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ευρύτερα γνωστός ως «Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων – GDPR». Σε κάθε περίπτωση και με σκοπό την ουσιαστική εφαρμογή των προβλεπόμενων ρυθμίσεων, οι καταγγελλόμενες υπηρεσίες οφείλουν να αποκρίνονται και να απαντούν τεκμηριωμένα στον Συμπαραστάτη, αναφέροντας, ιδίως, τις απόψεις και τις ενέργειές τους, όσον αφορά το καταγγελλθέν περιστατικό.

Σε περίπτωση που οι ενέργειες ή η απάντηση της καταγγελλόμενης υπηρεσίας κριθούν ικανοποιητικές, ο Συμπαραστάτης περατώνει την υπόθεση. Σε διαφορετική, όμως, περίπτωση, όταν η καταγγελλόμενη υπηρεσία δεν παρέχει επαρκείς απαντήσεις ή δεν συμπράττει προς την κατεύθυνση της ικανοποίησης δίκαιου αιτήματος διοικουμένου, **ο Συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις στην υπηρεσία για την αποτροπή επανάληψης αντίστοιχων φαινομένων κακοδιοίκησης, άλλως – επί προδήλου απαράδεκτης αίτησης - να θέσει την υπόθεση στο αρχείο. Επομένως, ο Συμπαραστάτης δεν έχει αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων, παρά μόνο συστάσεων.** Ενεργεί δηλαδή ως διαμεσολαβητής. Θα πρέπει δε να τονισθεί ότι δεν τηρούνται πρακτικά κατά τη διενέργεια της διαμεσολάβησης ούτε κι επιτρέπεται η δημοσιοποίηση των θεμάτων που συζητήθηκαν. Γι' αυτό και δίδεται η δυνατότητα

στον καταγγέλλοντα να καταθέσει μεν αποκλειστικά εγγράφως την καταγγελία προς τον Συμπαραστάτη αλλά να ζητήσει να διατηρήσει την ανωνυμία του.

Ως Συμπαραστάτες καλούμαστε συνεπώς να βαδίσουμε αυτή την λεπτή γραμμή της παρουσίασης του έργου, με σεβασμό πάντα στους πολίτες που έκαναν χρήση και βρήκαν καταφύγιο στον θεσμό της διαμεσολάβησης, αλλά και με την υποχρέωση να αναδείξουμε την χρησιμότητα του και την καινοτομία της διαδικασίας, τουλάχιστον σε Εθνικό επίπεδο, μιας και ο θεσμός έχει ήδη καθιερωθεί και λειτουργεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκό για πάνω από πέντε δεκαετίες. Είναι βεβαίως αξιοσημείωτο ότι ελάχιστοι Δήμοι της επικράτειας έχουν εκλέξει συμπαραστάτη, ένας εκ των οποίων είναι και ο Δήμος Ραφήνας – Πικερμίου, μολονότι έγιναν προσπάθειες ανάδειξης του θεσμού σε πανελλήνιο επίπεδο και προηγήθηκε προσπάθεια υποχρεωτικότητας εκλογής τους. Οι περισσότεροι δήμοι άνω των 20.000 κατοίκων αλλά και Περιφέρειες δεν εκκίνησαν καν την προβλεπόμενη από τον νόμο διαδικασία ώστε να εκλέξουν Συμπαραστάτη του Δημότη ή να δρομολογήσουν τουλάχιστον τις διαδικασίες ακόμη και αν αυτές δεν τελεσφορήσουν. Αξίζει δε να αναφερθεί, ότι σε επίπεδο μεγάλων Δήμων αλλά και Περιφερειών, στην αυτοδιοικητική θητεία, που βαίνει στην ολοκλήρωσή της, υπηρετούν 39 Συμπαραστάτες από τους συνολικά 150 δήμους άνω των 20.000 κατοίκων που υποχρεούνται να εκλέξουν. Παράλληλα, υπηρετούν μόλις έξι Περιφερειακοί Συμπαραστάτες από τις συνολικά 13 Περιφέρειες της χώρας.

B.

i) ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ο Συμπαραστάτης αποτελεί θεσμό διαμεσολάβησης μεταξύ των πολιτών, των επιχειρήσεων και των Υπηρεσιών του Δήμου Ραφήνας Πικερμίου, αποσκοπώντας στον έγκαιρο εντοπισμό και την αποτελεσματική αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης, στη διασφάλιση της αμεροληψίας των δημοτικών αρχών και στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Δήμου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 179 του ν. 3852/2010, ο Συμπαραστάτης δέχεται και διερευνά επώνυμες καταγγελίες πολιτών ή επιχειρήσεων, διά των οποίων του γνωστοποιούνται φαινόμενα κακοδιοίκησης. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, έργο και αποστολή του Συμπαραστάτη αποτελεί η διαμεσολάβηση μεταξύ του θιγόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου και της αρμόδιας υπηρεσίας, καθώς και η λήψη όλων των απαραίτητων πρωτοβουλιών, προκειμένου να επιλυθεί το καταγγελλθέν πρόβλημα. Με τον τρόπο αυτό, την ίδια στιγμή, εγκαθιδρύεται μία μορφή μηχανισμού εσωτερικού ελέγχου, ο οποίος έχει ως στρατηγικό στόχο τη διασφάλιση της σύννομης λειτουργίας των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του δήμου.

Υπογραμμίζεται ότι, σύμφωνα με το γράμμα της διάταξης του άρθρου 179 του ν.3852/2010, δικαίωμα υποβολής αναφοράς στον Συμπαραστάτη αναγνωρίζεται μόνο στο πρόσωπο του/της άμεσα θιγόμενου πολίτη - επιχείρησης. **Συνεπώς, η ύπαρξη άμεσου έννομου συμφέροντος αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού της υποβαλλόμενης καταγγελίας,** ενώ πρέπει να χαρακτηρίζονται, άνευ ετέρου, απαράδεκτες και να τίθενται στο αρχείο οι καταγγελίες που υποβάλλονται για υποθέσεις τρίτων. **Σημειώνεται ειδικά ότι δεν υπάρχει δυνατότητα αυτεπάγγελτης διερεύνησης ατομικών υποθέσεων πολιτών.**

Αναφορικά με τον τρόπο χειρισμού των καταγγελιών, ο Συμπαραστάτης διεκπεραιώνει τις ενώπιον του υποθέσεις, είτε εγγράφως, με αλληλογραφία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου και των νομικών της προσώπων, είτε προφορικά, ενημερώνοντας και στις δύο περιπτώσεις πλήρως τον/την ενδιαφερόμενο/η πολίτη ή επιχείρηση ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη. Η ενημέρωση πρέπει

υποχρεωτικά να λαμβάνει χώρα, εγγράφως ή προφορικά, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της σχετικής αναφοράς - καταγγελίας.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι η υποβολή καταγγελίας ενώπιον του Συμπαραστάτη δε διακόπτει προθεσμίες για την κίνηση δικαστικών ή διοικητικών διαδικασιών, όπως, ιδίως την δεκαπενθήμερη προθεσμία για την άσκηση ειδικής διοικητικής προσφυγής ενώπιον της χωρικά αρμόδιας Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ, κατά των αποφάσεων των συλλογικών ή μονομελών οργάνων του Δήμου/Περιφέρειας και των νομικών του/της προσώπων.

Επίσης, όπως ορίζει το άρθρο 179 του ν. 3852/2010, η υποβολή της καταγγελίας ή αναφοράς στο Συμπαραστάτη δεν αναιρεί τη σχετική αρμοδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη ως ανεξάρτητης αρχής, ούτε τις αρμοδιότητες άλλων ελεγκτικών οργάνων και αρχών, ιδίως του Επόπτη ΟΤΑ.

Στο πλαίσιο άσκησης της διαμεσολαβητικής αρμοδιότητάς του και προκειμένου να διαπιστώσει την ουσιαστική βασιμότητα των καταγγελλομένων και εν συνεχεία να διευθετήσει το καταγγελθέν περιστατικό κακοδιοίκησης, ο Συμπαραστάτης δύναται να αιτείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου ή των νομικών του προσώπων, κάθε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο στοιχείο που αφορά την καταγγελλόμενη υπόθεση, υπό τη ρητή επιφύλαξη του πδ. 28/2015 για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Σε κάθε περίπτωση και με σκοπό την ουσιαστική εφαρμογή των προβλεπόμενων ρυθμίσεων, οι καταγγελλόμενες υπηρεσίες οφείλουν να αποκρίνονται και να απαντούν τεκμηριωμένα στα ερωτήματα του Συμπαραστάτη, αναφέροντας, ιδίως, τις απόψεις και τις ενέργειές τους, όσον αφορά το καταγγελθέν περιστατικό.

Σε περίπτωση που οι ενέργειες ή η απάντηση της καταγγελλόμενης υπηρεσίας κριθούν ικανοποιητικές, ο Συμπαραστάτης περατώνει την υπόθεση. Σε διαφορετική, όμως, περίπτωση, όταν η καταγγελλόμενη υπηρεσία δεν παρέχει επαρκείς απαντήσεις ή δεν συμπράττει προς την κατεύθυνση της ικανοποίησης δίκαιου αιτήματος διοικουμένου, ο Συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις στην υπηρεσία για την αποτροπή επανάληψης αντίστοιχων φαινομένων Κακοδιοίκησης.

Επιλογή Συμπαραστάτη

Ο Συμπαραστάτης επιλέγεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την ανωτέρω μυστική ψηφοφορία και με ειδική πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των παρόντων μελών του. Ο νομοθέτης έκρινε ότι η ανωτέρω ειδική πλειοψηφία μπορεί να εξασφαλίσει, τόσο το κύρος του θεσμού, όσο και την ευρεία αποδοχή του από τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου. Συνεπώς, πρόσωπο που δεν συγκεντρώσει την ανωτέρω ειδική πλειοψηφία, ούτε στην πρώτη, ούτε στην επαναληπτική ψηφοφορία, δεν μπορεί να επιλεγεί Συμπαραστάτης.

Διευκρινίζεται ότι για τη λήψη της σχετικής απόφασης, ο αριθμός των πραγματικά παρόντων μελών του Δημοτικού Συμβουλίου ανακοινώνεται από τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου και καταγράφεται τη στιγμή έναρξης της ψηφοφορίας. Στον αριθμό αυτόν (των πραγματικά δηλαδή παρόντων δημοτικών συμβούλων) υπολογίζεται η απαιτούμενη για τη λήψη απόφασης ειδική πλειοψηφία των 3/5. Συμπαραστάτης επιλέγεται αυτός που συγκεντρώσει στο πρόσωπό του τους ψήφους που αντιστοιχούν στην πλειοψηφία των 3/5 επί των πραγματικά παρόντων μελών που παρευρίσκονται κατά την έναρξη της ψηφοφορίας.

Διαδικασία επιλογής Συμπαραστάτη

Οι Περιφέρειες, οι δήμοι άνω των 20.000 κατοίκων και οι νησιωτικοί Δήμοι, ανεξαρτήτως πληθυσμού, έχουν υποχρέωση να προβούν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου να πληρωθεί η θέση του Συμπαραστάτη. Ο νομοθέτης προβλέπει ότι η διαδικασία επιλογής του Συμπαραστάτη γίνεται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των Περιφερειακών και δημοτικών αρχών.

Από τη διάταξη συνάγεται ότι η προθεσμία επιλογής του Συμπαραστάτη είναι μεν ενδεικτική, αλλά δεν θα πρέπει να ξεπερνά ένα εύλογο χρονικό διάστημα, πέραν του προβλεπόμενου διμήνου. Ωστόσο, λόγω της μακρόχρονης διοικητικής πρακτικής που έχει εδραιωθεί από το έτος 2011 και της ανάγκης πλήρωσης της θέσης του Συμπαραστάτη προς διευκόλυνση των πολιτών, είναι δυνατή η επαναπροκήρυξη της θέσης του Συμπαραστάτη κατά τη διάρκεια της αυτοδιοικητικής περιόδου, σε

περίπτωση που δεν καταστεί δυνατή η επιλογή του στις δύο προβλεπόμενες στο νόμο συνεδριάσεις.

Ετήσια έκθεση

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 179 του ν. 3852/2010, βασική υποχρέωση του Συμπαραστάτη συνιστά η σύνταξη και δημοσίευση ετήσιων απολογιστικών εκθέσεων. Η ανωτέρω πρακτική αποτελεί κοινό τόπο των θεσμών ενδιάμεσου ελέγχου της κακοδιοίκησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εξυπηρετώντας την ανάγκη δημοσιότητας και επικοινωνίας της δράσης των διαμεσολαβητών, καθώς και την ανάγκη επίτευξης διαφάνειας στη δράση τους.

Σημειώνεται ότι, οι διατάξεις του άρθρου 179 του ν. 3852/2010 δεν ορίζουν το ελάχιστο περιεχόμενο της ετήσιας έκθεσης, επομένως η διαμόρφωσή του εναπόκειται στην ευχέρεια του Συμπαραστάτη.

Σε κάθε περίπτωση, ο Συμπαραστάτης οφείλει να μεριμνήσει ώστε η ετήσια έκθεσή του να δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του Δήμου ενώ, εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της έκθεσής του, οφείλει να την παρουσιάσει σε ειδική δημόσια συνεδρίαση του οικείου Δημοτικού συμβουλίου για τον απολογισμό της Δημοτικής αρχής.

ii) ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Το 1975 με τη Σύσταση 757, η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης συνέστησε στην Επιτροπή Υπουργών να καλέσει τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών να εξετάσουν την δυνατότητα διορισμού προσώπων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με τις αρμοδιότητες των Συνηγόρων του Πολίτη. Το 1985, η Επιτροπή Υπουργών των κρατών του Συμβουλίου της Ευρώπης θέσπισε την Σύσταση R (85) 13 “για τον θεσμό του Συνηγούρου του Πολίτη”, καλώντας τα κράτη να διορίσουν Συνηγούρους του Πολίτη σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ή σε ειδικούς τομείς της δημόσιας διοίκησης. Το ίδιο έτος, η Επιτροπή Υπουργών θέσπισε το Ψήφισμα (85)8 για την συνεργασία μεταξύ των Συνηγόρων και του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Το 1999, το Κογκρέσο Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης θέσπισε το Ψήφισμα 80 για τον ρόλο των τοπικών Διαμεσολαβητών ή Συνηγόρων στην προάσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών, κείμενο στο οποίο επισυνάπτονται και οι “Αρχές που διέπουν τον θεσμό του Διαμεσολαβητή σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο”. Με το Ψήφισμα αυτό, καλούνται οι τοπικές και περιφερειακές αρχές που ήδη έχουν τον θεσμό να ιδρύσουν ένα εθνικό δίκτυο τοπικών και περιφερειακών Διαμεσολαβητών για την συγκέντρωση εμπειριών και να εξεταστεί η δυνατότητα της συνεργασίας και εναρμόνισης για την επίλυση των προβλημάτων των πολιτών με τις δημόσιες αρχές.

Σύμφωνα με τις “Αρχές που διέπουν τον θεσμό του Διαμεσολαβητή σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο”, ο τοπικός Διαμεσολαβητής πρέπει να έχει ελεύθερη πρόσβαση σε έγγραφα, αρχεία και φακέλους της ελεγχόμενης διοικητικής αρχής, προκειμένου να ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του. Εκτός από τις υποθέσεις στις οποίες ισχύει η αρχή του κρατικού απορρήτου για λόγους σχετικούς με την άμυνα, την εθνική ασφάλεια κ.τ.λ., δεν είναι αποδεκτή καμία άρνηση πρόσβασης. Η εξουσία πρόσβασης πρέπει επίσης να περιλαμβάνει την δυνατότητα διεξαγωγής ερευνών και την επίσκεψη και/ή αυτοψία του σχετικού χώρου με την βοήθεια ειδικών, όταν επιβάλλεται από τις περιστάσεις. Ο υπεύθυνος για την ελεγχόμενη πράξη ή συμπεριφορά πρέπει να είναι διαθέσιμος να απαντά στις ερωτήσεις του Διαμεσολαβητή και να τον βοηθά να ασκήσει την αποστολή του. Η ελεγχόμενη διοικητική αρχή πρέπει να εξετάζει τις συστάσεις, προτάσεις και άλλες πρωτοβουλίες του Διαμεσολαβητή και,

σε κάθε περίπτωση, να εκθέτει τους λόγους για τους οποίους κατά τη γνώμη της την αποτρέπουν από το να τις ακολουθήσει. Η απόκριση της διοίκησης θα πρέπει να λαμβάνεται εντός προκαθορισμένου χρόνου. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ελευθερία της πρόσβασης, θα πρέπει να προβλέπονται και να επιβάλλονται σχετικές κυρώσεις για κάθε άρνηση, εμπόδιο, παρεμπόδιση ή άλλο τύπο δυστοκίας από την πλευρά ενός δημοσίου υπαλλήλου ή λειτουργού. Τα αποτελέσματα της δράσης του Διαμεσολαβητή θα πρέπει να καταγράφονται σε ειδικές, περιοδικές ή ετήσιες εκθέσεις ή σε άλλα έγγραφα και να δημοσιοποιούνται με κάθε πρόσφορο μέσο. Προκειμένου η δημοσιότητα να είναι επιτυχής, ο Διαμεσολαβητής θα πρέπει να είναι σε θέση να προσεγγίσει το όργανο της τοπικής αρχής που είναι υπεύθυνο για την θέσπιση των σχετικών διατάξεων όσον αφορά την διοικητική δράση, τον οργανισμό των υπηρεσιών, τους κανονισμούς, τις διαδικασίες κλπ, προκειμένου να προτείνει κάθε τρόπο (τροποποίηση, αναθεώρηση των ισχυόντων μέτρων, πρόταση νέων διατάξεων κλπ), με τον οποίο μπορεί να διευκολυνθεί η αποτελεσματική τήρηση των ατομικών δικαιωμάτων από την τοπική αρχή.

Το 2013 η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης θέσπισε το Ψήφισμα 1959 (2013) για την ενίσχυση του ρόλου των Συνηγόρων στην Ευρώπη. Η Κοινοβουλευτική Συνέλευση συστήνει στα κράτη να αναθεωρήσουν την νομοθεσία τους, προκειμένου οι Συνήγοροι να έχουν αρμοδιότητες κατά τα διεθνή πρότυπα και να αποφύγουν με κάθε τρόπο την μείωση του προϋπολογισμού των Συνηγόρων, καθώς αυτή *“συνεπιφέρει την απώλεια της ανεξαρτησίας των θεσμών Συνηγόρου ή ακόμη και την κατάργησή τους.”* Το Ψήφισμα αναφέρει ότι η εποπτεία της διοίκησης από ανεξάρτητα όργανα είναι απαραίτητη λειτουργία σε πολιτειακά συστήματα διάκρισης των λειτουργιών.

Γ. ΚΥΡΙΑ ΕΚΘΕΣΗ - ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

Με την ανάληψη των καθηκόντων μου, δημοσιοποίησα στον Δήμο τις ώρες και τις ημέρες επικοινωνίας μου με τους πολίτες, μοιράζοντας ισομερώς τον χρόνο μου στις δύο ενότητες Ραφήνας και Πικερμίου. Δημιουργήθηκε ηλεκτρονική διεύθυνση και δόθηκε άμεση πρόσβαση στον πολίτη με τον συμπαραστάτη. Κατά την διάρκεια άσκησης των καθηκόντων μου, αντιλήφθηκα ότι η επικοινωνία μου με τους πολίτες μπορούσε να πραγματοποιηθεί βέλτιστα κατόπιν προκαθορισμένης συνάντησης ακόμα και κατά τις απογευματινές ώρες, όπως κι έπραξα επιτυχώς. Οι καταγγελίες στον συμπαραστάτη πρέπει να είναι επώνυμες και γραπτές, κατόπιν λήψης αριθμού πρωτοκόλλου. Οι απαντήσεις δόθηκαν εντός της 30ήμερης προθεσμίας είτε εγγράφως είτε προφορικά, ως προβλέπεται στην **εγκύκλιο 1 ΑΠ:661/07-01-2020** του Υπουργείου Εσωτερικών – Γενική Γραμματεία Εσωτερικών και Οργάνωσης – Γενική Διεύθυνση Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Δ/ση Οργάνωσης και Λειτουργίας Τ.Α. - Τμήμα οργάνωσης Τ.Α. Α΄ Βαθμού. Μέρος αυτών διεκπεραιώθηκαν με επιτόπια παρέμβαση του Συμπαραστάτη στην εμπλεκόμενη υπηρεσία, με αυτοψία ή με συνεδρίες παρουσία εμού και των εμπλεκόμενων μερών, προβαίνοντας στις ανάλογες συστάσεις και την επίλυση της καταγγελίας. Στατιστικά και παρά το δυσμενέστατο περιβάλλον το οποίο υπήρχε εξαιτίας της πανδημίας τα έτη 2019 - 2020, μόλις λίγους μήνες από την ανάληψη των καθηκόντων του συμπαραστάτη και της νέας δημοτικής αρχής και, όπου το σχεδόν μισό έτος μας προσπέρασε με μερική απαγόρευση κυκλοφορίας και εντός του οποίου τουλάχιστον το 50% των εργαζομένων θα έπρεπε να λειτουργεί εξ αποστάσεως με κατ' οίκον εργασία, στον θεσμό προσέφυγαν 19 πολίτες. Το έτος 2021 εν μέσω πανδημίας, κατόπιν άρσης της απαγόρευσης κυκλοφορίας προσέφυγαν 18 πολίτες και το έτος 2022 προσέφυγαν 22 πολίτες. Η καταστροφική πυρκαγιά τον Ιούλιο του 2022 στην περιοχή του Πικερμίου και των οικισμών του, άφησε πολλές πληγές στους κατοίκους, ξυπνώντας μνήμες σε πολλούς οικισμούς. Ο Δήμος κατέγραψε τις ζημιές και συνέστησε μία Επιτροπή με αντικείμενο την εξέταση των αιτήσεων για χορήγηση εφάπαξ επιδόματος, υπό την προϋπόθεση πλήρωσης ορισμένων κριτηρίων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, πέραν των αρμόδιων κλιμακίων της περιφέρειας. Δημιουργήθηκε σε πολλούς πολίτες η πεποίθηση ότι θα ελάμβαναν όλοι οι κάτοικοι των πληγέντων περιοχών ένα εφάπαξ επίδομα, το οποίο δεν δόθηκε τελικώς σε όλους, σύμφωνα με αποφάσεις της συσταθείσας Επιτροπής. Κάποιοι πολίτες απευθύνθηκαν στον Συμπαραστάτη, πλην

όμως, η αποκλειστική αρμοδιότητα του Συμπαραστάτη συνίσταται στη διαπίστωση φαινομένων κακοδιοίκησης και ουχί ελέγχου αποφάσεων Επιτροπών. Παρά ταύτα, έγιναν προσπάθειες και συστάσεις προς τον Δήμο να ικανοποιηθούν – ει δυνατόν - όλα τα αιτήματα. Το έτος 2023 κι ενόψει των αυτοδιοικητικών εκλογών του Σεπτεμβρίου υπήρξε μία φθίνουσα πορεία, έτσι κατεγράφησαν 12 καταγγελίες. Την ίδια περίοδο υπήρξε προβληματισμός στους πολίτες για τα θέματα ένταξης στο σχέδιο πόλης του Πικερμίου, διαχείρισης των βιοαποβλήτων στην περιοχή του Πικερμίου, πλην όμως δεν μου ετέθη κανένα συγκεκριμένο αίτημα.

Η παρούσα έκθεση έχει ως σκοπό την αποτύπωση μίας συνολικής εικόνας των καταγγελιών, έτσι ώστε να διαφανεί η λειτουργικότητα και αποδοτικότητα του θεσμού σε ικανό χρονικό διάστημα αλλά και για να επιτευχθεί μία διά ζώσης παρουσίαση σε μία συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου με μοναδικό θέμα την παρούσα έκθεση. Για το σύνολο των Υπηρεσιών που απασχολήθηκαν, η στατιστική αποτύπωση αναλύεται ως εξής:

- Τεχνικές Υπηρεσίες: 5 υποθέσεις (1 υπόθεση το έτος 2019, 2 υποθέσεις το έτος 2020, 1 υπόθεση το έτος 2021, 1 υπόθεση το έτος 2022)
- Διοικητικά θέματα: 29 υποθέσεις (1 υπόθεση το έτος 2019, 8 υποθέσεις το έτος 2020, 6 υποθέσεις το έτος 2021, 8 υποθέσεις το έτος 2022, 6 υποθέσεις το έτος 2023)
- Κοιμητήρια: 1 υπόθεση (έτος 2020)
- Υπηρεσία καθαριότητας - περιβάλλοντος: 22 υποθέσεις (1 υπόθεση το έτος 2019, 3 υποθέσεις το έτος 2020, 8 υποθέσεις το έτος 2021, 7 υποθέσεις το έτος 2022, 3 υποθέσεις το έτος 2023)
- Αρχείο: 14 υποθέσεις

Εκτός από τους πολίτες που έκαναν χρήση της διαμεσολάβησης για κάποια υπηρεσία της δημοτικής ενότητας Ραφήνας - Πικερμίου, αρκετοί συμπολίτες αναζήτησαν λύσεις από τον θεσμό του Συμπαραστάτη για θέματα και υπηρεσίες που δεν ήταν στην αρμοδιότητά μου. Ενδεικτικά μπορώ να αναφέρω θέματα που αφορούσαν τον κανονισμό κοιμητηρίων, έλεγχο αιρετών οργάνων, αποφάσεων του Δημοτικού και του Κοινοτικού Συμβουλίου, ασαφείς χρεώσεις σε λογαριασμούς κοινής ωφέλειας, ακόμα και θέματα για τα οποία είχαν ήδη απευθυνθεί οι πολίτες στον

Συνήγορο του πολίτη, στον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Εθνική Αρχή Διαφάνειας και σε άλλα ανώτερα όργανα και δικαστικές Αρχές. Δηλαδή, για θέματα που είχαν εκφύγει του ρόλου και των αρμοδιοτήτων διαμεσολαβητικού πλαισίου αποστολής του συμπαραστάτη. Τοιουτοτρόπως, περιπτώσεις ως οι προαναφερθείσες τέθηκαν στο Αρχείο και συμπεριλήφθηκαν στα στατιστικά στοιχεία ως προδήλως απαραδέκτως υποβληθείσες. Παρά ταύτα, σε καμία των ανωτέρων περιπτώσεων, πολίτης δεν απομακρύνθηκε μη έχοντας λάβει τουλάχιστον μια συμβουλή, ή ακόμα και μιας πρώτης επικοινωνίας με την αρμόδια υπηρεσία ή φορέα. Μερικές φορές δε, τέθηκαν αιτήματα της αρμοδιότητάς μου προφορικώς, τα οποία λόγω δυσκολίας μετάβασης στην υπηρεσία και λόγω του κατεπείγοντος, διεκπεραιώθηκαν επιτυχώς. Η διάκριση όμως της αρμοδιότητας είναι σαφής από τον νομοθέτη και ο διαχωρισμός που υπάρχει στις υπηρεσίες που μπορούν να προσφερθούν από τον Συνήγορο του πολίτη σε κεντρικό επίπεδο έναντι των υπηρεσιών που μπορεί να παρέχει ο Δημοτικός Συμπαραστάτης, πρέπει να γίνονται σεβαστές και κατανοητές στους πολίτες που προσφεύγουν στον θεσμό.

Περαιτέρω, διαπιστωτικά, υπήρχαν περιπτώσεις που θα μπορούσαν να ανήκουν στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του συμπαραστάτη αλλά αφορούσε υπηρεσίες και γνωμοδοτήσεις διαφορετικών υπηρεσιών όπως Αποκεντρωμένη, Υπουργεία κλπ, με αποτέλεσμα το πλαίσιο δυνατοτήτων του συμπαραστάτη να χρήζει άμεσης βελτιωτικής νομοθετικής παρέμβασης. Αναφέρω ως παράδειγμα υπόθεση του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας αλλά και θέματα που είχαν τεθεί από Σύλλογο οικισμού αναφορικά με τους χώρους διαχείρισης των αθλητικών εγκαταστάσεων του οικισμού τους. Ταυτόχρονα όμως θα ήθελα να αναφέρω ότι για την επίλυση της υπόθεσης η Δημοτική υπηρεσία έχει τη δυνατότητα να αγνοήσει, είτε το αρχικό ερώτημα του Συμπαραστάτη, είτε τις πιθανές συστάσεις αυτού.

Είναι γεγονός ότι ο Δήμος Ραφήνας - Πικερμίου καταλαμβάνει μία τεράστια έκταση με διαφορετικούς οικισμούς και διαφορετικές ανάγκες. Είναι γνωστό ότι περιλαμβάνει ορεινούς, πεδινούς και παραθαλάσσιους οικισμούς. Αυτή η πολυμορφία προσδίδει έναν ιδιαίτερο χαρακτήρα στην περιοχή, ο οποίος δημιουργεί διαφορετικές αλλά και αυξημένες ανάγκες. Έτσι, σε μία μεγάλη γεωγραφική έκταση, ο σχετικά χαμηλός πληθυσμός είναι διασκορπισμένος, υπάρχουν πολλές μονοκατοικίες αλλά και πολλά ιδιόκτητα οικόπεδα με βλάστηση, η οποία χρήζει αποψίλωσης κατά τους

θερινούς μήνες λόγω των υψηλών ανέμων που πνέουν στην περιοχή, καθιστώντας την αυξημένου κινδύνου για πυρκαγιές, τα αποτελέσματα των οποίων έχουμε δυστυχώς υποστεί. Στα πλαίσια της πρόληψης θα πρέπει να προβλεφθεί ιδιαίτερη φροντίδα κατά την διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου. Για παράδειγμα, υπήρξαν αναφορές για δρόμους και οικόπεδα κατά την προηγούμενη θερινή περίοδο, τα οποία χρειάστηκαν αποψίλωση. Πολλοί ιδιοκτήτες άκτιστων οικοπέδων δεν ενδιαφέρονται για τον καθαρισμό τους με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν οι όμοροι ιδιοκτήτες αλλά και ολόκληρες περιοχές και οικισμοί. Για το λόγο αυτό κι επειδή πολύ λίγοι υπάλληλοι καλούνται να φέρουν σε πέρας δυσανάλογο έργο, λαμβάνοντας υπόψη την έκταση και τις αυξημένες ανάγκες της περιοχής, γίνεται ειδική μνεία ανάγκης ενίσχυσης της υπηρεσίας πρασίνου από το μήνα Απρίλιο έως και τον μήνα Σεπτέμβριο εκάστου έτους, καθώς επίσης έγκαιρης αποστολής επιστολών (από το μήνα Μάρτιο εκάστου έτους) στους ιδιοκτήτες των οικοπέδων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Δ. ΠΡΟΤΑΣΗ - ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κατόπιν των ανωτέρω γίνεται αντιληπτό, ότι με την μεγάλη αύξηση των μόνιμων κατοίκων - δημοτών του Δήμου Ραφήνας – Πικερμίου, την ιδιαίτερα εκτεταμένη έκταση του Δήμου, με διάσπαρτους οικισμούς με διαφορετικές ανάγκες (ενδεικτικά αναφέρονται Ντράφι, Διώνη, Περιβολάκια, Ν. Βουτσάς, Πετρέλαια κλπ), στα πλαίσια διευκόλυνσης και εκσυγχρονισμού του θεσμού και αναβάθμισης του ρόλου του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης, ώστε να γίνει ευρέως γνωστός ο θεσμός και να προσφεύγουν σε αυτόν οι πολίτες, έτσι ώστε να υπάρχει ικανός χρόνος αρχειοθέτησης των αιτημάτων, άμεση επικοινωνία των πολιτών με τον συμπαραστάτη και σύνταξη προτάσεων προς το Δημοτικό Συμβούλιο, θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα αυτοτελές τμήμα στον Δήμο με τη στελέχωσή του από έναν τουλάχιστον μόνιμο υπάλληλο – γραμματέα.

Ε. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1/2020

<https://www.ypes.gr/wp-content/uploads/2020/01/egk1-07012020.pdf>